

Î N C H E I E R E

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Anatolie Zabrian, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă și Pavel Sugak,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Zabrian și Pavel Sugak împotriva Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate pe Acțiuni, lui Iurie Crîsanov, Nataliei Crîsanova și Tamarei Sinderiova cu privire la încasarea dobânzilor de întârziere și a sumei cu titlu de beneficiu neobținut prin încălcarea dreptului, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Anatolie Zabrian și Pavel Sugak și s-a menținut hotărârea din 9 martie 2016 a Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 29 septembrie 2014, Anatolie Zabrian și Pavel Sugak au depus cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate pe Acțiuni (în continuare BC „Victoriabank” SA), lui Iurie Crîsanov, Nataliei Crîsanova și Tamarei Sinderiova cu privire la încasarea sumei. (f.d. 3-7, vol. I)

În motivarea acțiunii, reclamanții au indicat că, prin hotărârea din 28 mai 2010 a Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 23 noiembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 4 mai 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă acțiunea lui Anatolie Zabrian împotriva lui Iurii Crîsanov și s-a dispus încasarea sumei de 29 000 de dolari SUA și a sumei de 11 096 de lei.

Reclamanții au mai relatat că, în temeiul acestor decizii, a fost eliberat titlul executoriu, potrivit căruia a fost intentată procedura de executare cu aplicarea tuturor măsurilor de executare silită.

Au susținut că, prin decizia din 15 noiembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău s-a încasat de la Iurie Crîsanov în beneficiul lui Pavel Sugak suma de 11 000 de euro, dobânda conform contractului încheiat în sumă de 960 de euro, iar în total suma de 11 960 de euro și cheltuielile de judecată în mărime de 10 171,32 de lei.

Iar, în baza titlului executoriu eliberat în baza deciziei, executorul judecătoresc Dumitru Manole a intentat procedura de executare nr. 031/254/12.

Au menționat că, în anul 2011, Tamara Sinderiova a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Victoriabank” SA, lui Iurie Crîsanov și Anatolie Zabrian

privind ridicarea interdicțiilor de pe imobilul situat în XXXX, str. XXXX, ap. XXXX.

În acest sens, reclamanții au explicat că apartamentul nominalizat a fost transmis în posesia băncii, în baza acordului de executare benevolă a dreptului de ipotecă nr. 9734 din 10 decembrie 2010, drept obținut de instituția financiară în temeiul contractului de ipotecă, înregistrat la 24 decembrie 2007 în Registrul actelor notariale sub nr. 10224.

Au subliniat faptul că ulterior și Pavel Sugak a deținut calitate de pârât pe aceleași motive și temeuri.

Anatolie Zabrian și Pavel Sugak au concretizat că, în baza contractelor de credit nr. 733 din 9 octombrie 2008 și nr. 851 din 17 noiembrie 2009, SRL „Prodlincom” a obținut credit de la BC „Victoriabank” SA în sumă de 50 000 de euro și respectiv 40 000 de dolari SUA.

În baza contractului de credit nr. 366 din 26 decembrie 2007, Iurie Crîsanov a obținut un împrumut bancar în sumă de 580 000 de lei pe un termen de 36 luni.

Tot la 26 decembrie 2007, Iurie Crîsanov și Natalia Crîsanova au încheiat cu instituția financiară contractul de ipotecă nr. 1- 366, gajând imobilul situat în XXXX, str. XXXX, ap. XXXX.

Ulterior, prin acordurile la contractul de ipotecă menționat supra, nr. 4032 din 9 octombrie 2008 și nr. 2873 din 18 noiembrie 2009, SRL „Prodlincom” a garantat rambursarea creditelor obținute prin contractele de credit nr. 733 din 9 octombrie 2008 și nr. 851 din 17 noiembrie 2009.

Reclamanții au indicat că, SRL „Prodlincom” și-a îndeplinit fără întârziere obligațiile asumate prin contractul de credit nr. 851 din 17 noiembrie 2009, fapt confirmat prin lipsa restanței la plata dobânzilor și a penalităților, precum și prin descifrările privind plata soldului creditelor și a dobânzilor prezentate de bancă în instanța de judecată pentru toate trei contracte de credit, fapt constatat și prin decizia din 29 mai 2016 a Curții Supreme de Justiție.

Au învederat faptul că, prin hotărârea din 24 aprilie 2012 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău menținută prin decizia din 25 octombrie 2012 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 29 mai 2013 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă acțiunea Tamarei Sinderiova privind ridicarea sechestrelor și a fost admisă acțiunea lui Anatolie Zabrian, fiind declarat nul acordul de executare benevolă a dreptului de ipotecă din 10 decembrie 2010, încheiat între Iurie Crîsanov, Natalia Crîsanova și banca comercială, precum și contractul de vânzare-cumpărare a imobilului gajat cu repunerea părților în poziția inițială.

Curtea Supremă de Justiție a constatat că Iurie Crîsanov, cunoscând despre faptul că creanța sa față de Anatolie Zabrian este lichidă și exigibilă și că asupra acesteia sunt aplicate măsuri de executare silită, cu rea-credință, împreună cu BC „Victoriabank” SA și sora sa, Tamara Sinderiova au încheiat, la 10 decembrie 2010, acordul de executare benevolă a dreptului de ipotecă, conform căruia Iurie Crîsanov și Natalia Crîsanova au transmis benevol în posesia BC „Victoriabank” SA bunurile ipotecate în scopul vânzării lor, cu achitarea datoriilor acumulate de către Iurie Crîsanov și SRL „Prodlincom” față de bancă, cu încheierea ulterioară a contractului de vânzare-cumpărare.

Totodată, instanța ierarhic superioară a constatat, lipsa restanțelor la plată de către Iurie Crîsanov și SRL „Prolinecom” a dobânzilor și penalităților, calculate în conformitate cu contractele de credit.

La fel, instanța de recurs, în decizia sa, a mai constatat că, Iurie Crîsanov și Natalia Crîsanova la încheierea acordului de executare benevolă, declară și garantează că imobilul transmis BC „Victoriabank” SA este de liber de orice sarcini și nu există nicio terță persoană care să dispună de careva drept real asupra acestui bun imobil, or, la data încheierii acordului era deja aplicat sechestru de către Oficiul de executare Buiucani, mun. Chișinău în scopul asigurării executării documentului executoriu privind încasarea de la Iurie Crîsanov în beneficiul lui Anatolie Zabrian a sumei adjudecate cu titlu de datorie.

În drept, reclamantii și-au întemeiat pretențiile în baza art. 14, 619, 1398, 1414 și 1416 ale Codului civil, art. 23 Cod de executare și art. 72 din Legea cu privire la gaj.

Reclamantii au solicitat încasarea în mod solidar de la BC „Victoriabank” SA, Iurie Crîsanov, Natalia Crîsanova și Tamara Sinderiova, în beneficiul lui Anatolie Zabrian a dobânzilor de întârziere în sumă de 175 847,86 de lei și în beneficiul lui Pavel Sugak a sumei de 95 516,64 de lei, cu titlu de beneficiu neobținut prin încălcarea dreptului, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate pe acest caz.

Prin hotărârea din 9 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Zabrian și Pavel Sugak, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. (f.d.135, 138-142, vol. I)

La 26 martie 2016, Anatolie Zabrian și Pavel Sugak, reprezentați de avocatul Adrian Berezovschi au declarat apel împotriva hotărârii din 9 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău. (f.d. 148,161-164, vol. I)

Prin decizia din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Anatolie Zabrian și Pavel Sugak, reprezentați de avocatul Adrian Berezovschi și a fost menținută hotărârea din 9 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău. (f.d. 9-23, vol. II)

Pentru a decide astfel, instanța de apel având la bază prevederile art.14 și 1398 alin. (1), (2) ale Codului civil, a reținut că, pentru angajarea răspunderii BC „Victoriabank” SA, lui Iurie Crîsanov, Nataliei Crîsanova și Tamarei Sinderiova față de Anatolie Zabrian și Pavel Sugak este necesară existența tuturor elementelor răspunderii delictuale și anume: acțiunea ilicită, urmările prejudiciabile, legătura de cauzalitate între acțiunea ilicită și urmările prejudiciabile, precum și vinovăția delicventului.

În acest context, Colegiul a menționat că, afirmațiile lui Anatolie Zabrian și a lui Pavel Sugak susținute în instanța de apel nu pot fi reținute, or, ultimii nu au indicat concret ce fel de informații false au prezentat pârâții, precum și nu le-au prezentat în cadrul ședințelor de judecată și nici nu au indicat prin ce s-a manifestat reaua-credință a pârâților din moment ce actele au fost autentificate notarial.

La fel, instanța de apel a apreciat critic afirmațiile reprezentantului apelanților precum că, acțiunile pârâților au întrunit elementele unei infrațiuni prevăzute de art. 3521 Cod penal, or, apelanții/reclamanți nu au prezentat instanței un act judecătoresc definitiv, care să demonstreze cele menționate.

În plus, cu toate că actele juridice, în baza cărora în folosul băncii a fost transmis dreptul de posesie și ulterior înstrăinat bunul imobil în interesul major al debitorului ipotecar, au fost anulate prin hotărârea din 24 aprilie 2012 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, care a devenit definitivă la 25 octombrie 2012, apelanții nu au întreprins măsuri în vederea restabilirii drepturilor sale pretinse a fi încălcate și încasării sumelor ce li se cuvin din contul bunului imobil grevat cu ipotecă în favoarea băncii.

Astfel că între acțiunile instituției financiare și pretinsul prejudiciu invocat de apelanți nu există nicio legătură cauzală.

Totodată, s-a mai reținut și faptul că, bunul imobil este grevat cu ipotecă în favoarea băncii, care este îndreptățită la satisfacerea prioritară a drepturilor sale din contul bunului gajat și nicio oricare altă persoană, inclusiv apelanții, nu pot îngrădi acest drept prioritar al băncii.

Subsecvent celor enunțate, Colegiul a opinat că în conformitate cu prevederile contractelor de credit, banca este îndreptățită să decidă de sine stătător cu privire la consecutivitatea în care sunt urmărite bunurile debitorului și/sau garanțiile. Iar, în cazul în care apelanții nu vor putea satisface pretențiile sale din contul bunului gajat, respectiv decade și legătura cauzală între acțiunile băncii și prejudiciul pretins de reclamant/apelanți.

Pe cale de consecință, în baza probelor prezentate se reține că, BC „Victoriabank” SA nu a acționat cu vinovăție, având în vedere faptul că debitorul Iurie Crîsanov avea restante la deservirea creditului și a plăților aferente mai mult de trei tranșe, fapt care permitea băncii să purceadă la exercitarea dreptului de ipotecă, în circumstanțele în care acest bun imobil era unica garanție de rambursare a creditului contractat de către debitorul Iurie Crîsanov de la Bancă, iar alte posibilități de rambursare a mijloacelor bănești, instituția financiară nu avea.

Colegiul a notat corectitudinea concluziei primei instanțe, care a reiterat faptul că, nu au fost prezentate careva probe de către reclamant/apelanți cu privire la faptul că banca ar fi cauzat reclamantilor anumite prejudicii materiale. Cu toate că acordul de transmitere benevolă din 10 decembrie 2010 a fost anulat de către instanța de judecată, acest fapt nu are ca efect juridic încetarea dreptului de ipotecă a băncii asupra acestui bun, precum și nu limitează banca în dreptul său de a-și exercita dreptul său preferențial din contul bunului imobil.

Ca urmare, corect prima instanță a respins cerința privind încasarea dobânzilor pe perioada întârzierii, aceasta deoarece BC „Victoriabank” SA, Iurie Crîsanov, Natalia Crîsanova și Tamara Sinderiova nu au avut careva obligații pecuniare față de Anatolie Zabrian și Pavel Sugak, fapt ce exclude pretențiile ultimilor.

La 3 august 2018, Anatolie Zabrian, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă și Pavel Sugak au declarat recurs împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Reiterând motivele de fapt și de drept invocate în fazele procedurale anterioare, recurenții în cererea de recurs și-au exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerând că instanțele ierarhic inferioare la emiterea deciziilor sale au apreciat eronat circumstanțele de fapt ale cauzei, motiv din care decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond sunt pasibile de a fi casate integral și emisă o hotărâre nouă prin care acțiunea depusă de către Anatolie Zabrian și Pavel Sugak să fie admisă integral.

Recurenții au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 9 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea înaintată de Anatolie Zabrian și Pavel Sugak, să fie admisă integral(f.d. 28-34, vol. II).

Prin referința din 22 octombrie 2018, BC „Victoriabank” SA a solicitat respingerea cererii de recurs ca inadmisibilă, considerând că aceasta este neîntemeiată deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 martie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către Anatolie Zabrian și Pavel Sugak la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 3 august 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Anatolie Zabrian, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă și Pavel Sugak în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Anatolie Zabrian, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă și Pavel Sugak, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Anatolie Zabrian, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă și Pavel Sugak.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Anatolie Zabrian, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă și Pavel Sugak, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva